

Metro, Ještěd, sídliště, kůň nebo Federální shromáždění?

Praha, 25. 10. 2018 – Která stavba nejméně ovlivnila sto let republiky? Před blížícími se oslavami architekti ze Sdružení pro architekturu a rozvoj (SAR) vybrali díla, která se podle nich stala symboly Česka. Přinášíme vám pohled architektů Josefa Pleskota, Zdeňka Fránka, Pavla Nasadila a projektanta Pavla Štěpána. Příznačné pro současnost je to, že všichni sáhli do minulosti, polistopadová éra v konkurenci první republiky, ale i socialismu neuspěla. Jakoby naše generace svůj otisk či vrstvu zatím nezanechala.

Z Prahy se stala metropole, když bylo rozhodnuto, že dostane metro, soudí architekt **Josef Pleskot**. „Mnohem více se ale Praha stala metropolí, hlavním městem Československa a světovým univerzitním městem, když architekt Jaroslav Fragner úpravou Karolina potvrdil, že Karlova univerzita má pro další staletí svou nezpochybnitelnou tvář,“ řekl.

Mezinárodní anketu k výročí republiky o československou stavbu století uspořádala ČKAIT ve spolupráci s Českým svazem stavebních inženýrů, Slovenským svazem stavebních inženýrů a Slovenskou komorou stavebních inženýrů, viz www.stavbystoleti.cz. Vybíralo se ze 100 českých a slovenských staveb. „Rád bych odpověděl, že je to vítězná stavba, tedy vysílač na Ještědu. Ale obávám se, že nejméně vzhled naší republiky ovlivnila jiná zúčastněná "stavba" z ankety: bytová panelová výstavba. Jak a proč asi není třeba zdůvodňovat,“ podotkl **projektant Pavel Štěpán**.

Socha sv. Václava v horní části Václavského náměstí od sochaře Josefa Václava Myslbeka na soklu architekta Aloise Dryáka uvádí architekt **Pavel Nasadil** jako dílo, které je mu nejbližší. „Sice byla dokončena ještě před vznikem samostatného státu, ale žádné jiné dílo ve veřejném prostoru tolik nesympolizuje českou státnost. Kromě toho, že jde o krásné umělecké dílo je Svatý Václav přirozeným bodem pro setkávání, demonstrace, projevy občanské společnosti, stejně jako místo, kam se chodí na rande s květinou. Ve spojení s obnovenou fasádou Národního muzea jde o jedinečnou kompozici, se kterou se přirozeně identifikuje celá společnost napříč spektrem,“ říká Nasadil.

„Když vyloučím kvalitativně nejlepší soubor Plečnikových a Loosových staveb, brněnského Miese, ve světě neúspěšnější ryze český Ještěd, nebo světově unikátní českou raritu kubistických domů, vychází mi jako nejlepší stavba Pragerova Federálního shromáždění,“ odpovídá **Zdeněk Fránek**.

Svémi levitujícími hmotami byla podle něho světová už v době svého vzniku. Se starodávnou Prahou je však budova překvapivě spojena podstavci pod vznášejícími se strukturami s historickým pražským tvaroslovím. V dálkových pohledech je podle něho dokonalou syntézou se střešní krajinou širokého okolí. *„Je neuvěřitelné, že tak zrůdný politický systém povolil zrození takové hodnoty, navíc pro svou reprezentaci. To jen dosvědčuje, jak vzdáleny jsou dnešní politické moci od schopnosti identifikace architektonické hodnoty. Stigmatizován právě těmito okolnostmi vzniku byl objekt ohrožen demolicí, než se v něm usídlila zřejmě nadlouho další nevhodná funkce-Národní muzeum,“* dodává Fránek.

